

Kemikaliekontrollen i finansåret 1958-59

Ved J. L. SCHNICKER

Den 31. marts 1959 har landbrugsministeriet udstedt en tillægsbekendtgørelse om afgifter vedrørende midler til bekæmpelse af plantesygdomme, ukrudt og visse skadedyr. Medens afgifterne tidligere skulle dække udgifter, der er forbundet med kontrol med bekæmpelsesmidler og afprøvning og anerkendelse af disse, skal afgifterne nu tillige dække udgifter, der er forbundet med landbrugsministeriets giftnævns virksomhed. Den tidligere afgift på $1\frac{1}{4}$ pct. af det solgte kvantums værdi beregnet på grundlag af de af vedkommende fabrikant eller importør opnåede salgspriser uden fradrag af kontantrabat er fra 1. april 1959 forhøjet til $1\frac{3}{4}$ pct. Udgifter til fremskaffelse af oplysninger til landbrugsministeriets giftnævn vedrørende den med brugen af et bestemt bekæmpelsesmiddel forbundne giftfare skal fortsat betales særskilt af vedkommende fabrikant eller importør.

Med en tillægsbekendtgørelse af 19. december 1958 har landbrugsministeriet forlænget den indtil 31. december 1958 gældende frist for forhandlere til at sælge bekæmpelsesmidler i gamle pakninger, d.v.s. pakninger, som ikke er forsynet med fareklasseangivelse, til udgangen af 1960. Samtidig udsendte landbrugsministeriets giftnævn et cirkulære, i hvilket landbrugsministeriet meddelte, at da landbrugsministeriets giftnævn nu i alt væsentligt har afsluttet klassificeringen, og da gamle pakninger med enkelte undtagelser herefter ikke længere vil blive bragt på markedet, kan fristen ikke ventes forlænget yderligere, hvorfor forhandlerne opfordres til at benytte fristens forlængelse til at få udsolgt bekæmpelsesmidler i pakninger, der ikke er forsynet med angivelse af fareklasse.

Den frist på 6 måneder efter klassificeringen af et middel, som er indrømmet fabrikanterne til salg af midlet i gamle pakninger, er ikke ændret.

Analyser

Der er i finansåret 1958-59 udført analyser på 950 prøver bekæmpelsesmidler, heraf 36 som frivillig forhåndskontrol, 49 for statens forsøgsvirksomhed i plantekultur og 34 for statens skadedyrlaboratorium.

Midler til bekæmpelse af plantesygdomme i land- og havebrug

Et kobberholdigt middel, som angives at være virksomt til bekæmpelse af kartoffelskimmel, blev forhandlet i pakninger forsynet med en etikette, som landbrugsministeriets giftnævn ikke havde kunnet godkende, medmindre der blev foretaget nogle nærmere præciserede ændringer, uden at disse ændringer var foretaget. På etiketterne anførtes i strid med de virkelige forhold, at midlet var anerkendt af statens forsøgsvirksomhed. Fabrikanten, som blev pålagt en bøde på 500 kr., ansøgte landbrugsministeriet om nedsættelse af bøden under henvisning til, at midlet havde været anerkendt af forsøgsvirksomheden i 30 år. Landbrugsministeriet meddelte fabrikanten, at statens plantepatologiske forsøg ved en anbefalet skrivelse i januar 1953 havde underrettet ham om, at anerkendelsen ville blive slettet af fortegnelsen over anerkendte specialpræparater, idet anerkendelsen var betinget af, at de fastsatte afgifter for anerkendelsen blev betalt, hvilken afgift ikke senere var blevet indbetalt, og da der var fast praksis for, at urigtig annoncering med, at et middel er anerkendt af statens forsøgsvirksomhed i plantekultur, straffes med en bøde på mindst 500 kr., måtte landbrugsministeriet fastholde den trufne afgørelse.

To prøver af et middel til tørbejdsning af frø indeholdt som urenhed et ukrudtsbekæmpelsesmiddel i form af et vandopløseligt salt af 2,4-D-syre, hvorved roefrø, som var bejdsset med midlet, ikke spirede normalt. To pakninger med samme fabriktionsnummer indeholdt vidt forskellig mængde, idet den ene prøve indeholdt en mængde svarende til 2,3 pct. 2,4-D-syre, medens den anden kun indeholdt en mængde svarende til 0,2 pct. 2,4-D-syre. De to partier var ensartet blandet, således at indholdet var henholdsvis 2,3 og 0,2 pct., uanset hvor i prøven analyse blev foretaget. Det blev oplyst, at firmaet havde fået midlet fremstillet hos

et andet firma i lønarbejde, at det andet firma i alt havde fremstillet 10 fabrikationspartier, samt at alle 10 fabrikationspartier var blevet forsynet med samme fabrikations-nr. Derimod blev det ikke opklaret, hvorfra indholdet af 2,4-D-syre stammede. Firmaet, som havde henvendt sig til kemikaliekontrollen angående analyse af varen, grundet på reklamationer, oplyste ved sin sagfører, at firmaet havde taget det standpunkt at betale erstatning til de landmænd, som havde bejdset med partiet, samt at firmaet overfor en landmand havde forpligtet sig til at betale den værdiforringelse, som kunne konstateres, når den pågældendes kålroer var optaget, og firmaet blev under hensyntagen hertil kun tildelt en alvorlig advarsel for overtrædelse af bekæmpelsesmiddeloven.

Samme firma havde forhandlet et 35 pct. holdigt parationmiddel i balloner, som var uforsvarligt tillukkede, idet giften kunne sive igennem de benyttede korkpropper, således at ballonerne blev tilgriset udvendig af giften. Ballonerne var påfyldt i lønarbejde hos et selskab. Firmaet blev pålagt en bøde på 1000 kr.

Et frøbejdsemiddel, som skulle indeholde 1,8 pct. kviksølv, indeholdt gennemsnitligt kun 1,35 pct. Fabriken oplyste, at man ved sammenblandingen havde anvendt et kviksølvholdigt mellemprodukt af kendt sammensætning, hvorfor man havde anset det for unødvendigt at efterprøve bekæmpelsesmidlet ved analyse. Fabriken blev pålagt en bøde på 700 kr.

Et middel til bekæmpelse af insekter på gulerødder, roer m.m., som bl.a. angives at indeholde gammaisomeren af hexaklorcyklohexan, indeholdt tillige andre isomerer af hexaklorcyklohexan, hvilke ikke var deklareret på pakningerne, således at forbrugerne blev vildledt, idet disse måtte mene, at midlet kun indeholdt lindan, som giver mindre afsmag på gulerødder end hexaklorcyklohexan. Midlet var tilsat DDT, uden at dette var godkendt af landbrugsministeriets giftnævn eller anmeldt til kemikaliekontrollen. Etiketten var ikke godkendt af landbrugsministeriets giftnævn. Der blev på etiketten anvendt den særlige etikette »Farlig for bier«, medens der skulle have været anvendt den særlige etikette »Meget farlig for bier«. Fabrikanten kunne ikke erkende at have overtrådt bestemmelserne, dels fordi han kun betragtede de øvrige isomerer af hexaklorcyklohexan som bærestoffer, idet han i alle de år, han havde fremstillet midlet med indhold af disse stof-

fer, ikke havde modtaget nogen klage over afsmag på gulerødder, dels fordi tilsætningen af DDT til midlet ikke ville ændre midlets klassificering, som var fareklasse C. Landbrugsministeriet meddelte fabrikanten, at ren lindan d.v.s. gammaisomeren af 666, indebærer en væsentlig mindre fare for at give afsmag bl.a. på gulerødder, end de andre isomerer af 666, hvorfor der er fastsat følgende bestemmelser for lindan og 666: Betegnelsen »lindan« anvendes for gammaisomeren af 666 med en renhedsgrad på mindst 99 pct., og betegnelsen må ikke benyttes for stoffer af anden sammensætning. 666-holdige præparater forsynes med angivelse af procent 666 og procent gammaisomer, at enhver ændring af et bekæmpelsesmiddels sammensætning skal anmeldes til kemikaliekontrollen, at ændringer af sammensætningen af et bekæmpelsesmiddel medfører pligt til at ansøge landbrugsministeriets giftnævn om ny klassificering og godkendelse af etikette og brugsanvisning samt, at de i listen til bekendtgørelsens § 13 indeholdte betegnelser skal benyttes for stoffer af den i listen angivne sammensætning. Fabrikanten blev pålagt en bøde på 500 kr.

Et selskab importerede et parationholdigt sprøjtepulver, som blev angivet at indeholde 25 pct. paration. En prøve viste kun et indhold på 22 pct. Samme selskab forhandlede et 35 pct. parationholdigt middel emballeret i flasker af samme type som de flasker, der anvendes på apotekerne til jernmikstur (glatte Ferraton-flasker) tiltrods for, at landbrugsministeriets giftnævn i cirkulære af 9. september 1955 har fastsat, at glasflaskerne skal være riflede og tiltrods for, at landbrugsministeriets giftnævn ved flere lejligheder havde henledt selskabets opmærksomhed på, at flaskerne skulle være riflede. Selskabet blev pålagt en bøde på 500 kr.

En forbruger henledte Københavns sundhedspolitis opmærksomhed på, at hun hos et firma havde indkøbt en pakning 80 pct. nikotin, som blev fuldstændig tilgriset med giften, fordi hun havde lagt den ned. Frøfirmaet, hvortil hun først havde henvendt sig, havde ved reklamationen givet hende en anden pakning, som forholdt sig på samme måde, idet der ved hjemkomsten var trængt nikotin ud på flere af de ting, hun havde i sin taske. Kemikaliekontrollen afhentede restlageret hos frøfirmaet. Det bestod af 13 dunke, som tilsyneladende alle var tætte. Efter at dunkene havde ligget ned natten over, lækkede de 12 af dunkene, således at der

var sivet større eller mindre mængder ud, fordi skruelågene ikke sluttede tæt. Efter en uges forløb lakkede den sidste dunk også. Under hensyntagen til, at pakningernes utæthed ikke umiddelbart har kunnet ses, men først kunne ses ved at lægge pakningerne ned, blev der ikke rejst tiltale mod frøfirmaet; men fabrikanten blev pålagt en bøde på 500 kr.

Et selskab, som havde anbragt plomberdækslerne på dunkene på en sådan måde, at disse kunne fjernes og påsættes igen uden derved at blive beskadiget, blev pålagt en bøde på 50 kr. Samme selskab havde leveret »gule midler« og paration i utætte pakninger, for hvilken overtrædelse selskabet blev pålagt en bøde på 1000 kr.

Hos en købmand forefandtes 6×1 liter paration i flasker, hvis etiketter kun var påstemplet »Paration 35 %«. Det leverende firma oplyste, at flaskerne var videresendt i den karton, i hvilken giften var blevet modtaget fra et selskab, uden at firmaet havde lukket kartonnen op. Firmaet, som ikke havde ret til at fremstille original-pakninger med 35 pct. paration, havde været af den formening, at selskabet, som havde denne ret, havde leveret giften i selskabets originalpakninger forsynet med den af landbrugsministeriets giftnævn til selskabet godkendte etikette. Giften havde ikke været sendt til firmaet, men til en speditør i Aarhus, som var firmaets udleveringslager. Købmanden blev meddelt en advarsel, firmaet blev pålagt en bøde på 200 kr., og selskabet, som tidligere var blevet pålagt en bøde på 200 kr. for lignende forhold, blev pålagt en tillæggsbøde på 100 kr.

Et insektbekæmpelsesmiddel til brug på stueplanter skulle i henhold til analysedeklarationen bl.a. indeholde 0,04 pct. pyretrin I, medens en analyse viste, at varen kun indeholdt spor af pyretrin I (0,003 pct.). Midlets indhold af pyretrin II blev ikke undersøgt, idet den gængse analysemetode er en syretirering, som ikke er specifik for pyretrin II, og idet der i pyretrumekestarkt altid findes mindst halvdelen af pyretrinerne som pyretrin I. Importøren henvendte sig til den udenlandske fabrik, der fremlagde en analyseattest, som udviste det deklarerede indhold af pyretrinerne, idet fabriken bemærkede, at denne analyseattest stod i skarp modsætning til det af kemikaliekontrollen konstaterede indhold, og fabrikanten meddelte, at fejlen skyldtes, at kemikaliekontrollen

benyttede en anden fremgangsmåde i analysens gang end fabriken. En afprøvning af den af fabrikanten benyttede fremgangsmåde ved analysen viste, at uanset hvilken fremgangsmåde, der anvendtes, fandtes der kun 0,003 pct. pyretrin I i bekæmpelsesmidlet, medens andre fabrikater, som blev analyseret af kemikaliekontrollen med de samme analysemetoder, indeholdt den deklarerede mængde. Importøren blev pålagt en bøde på 700 kr. En senere brevveksling med fabrikanten godtgjorde, at der af denne var anvendt en ikke specifik analysemetode, en syretirering, hvorved alle med vanddampe flygtige stoffer med sur karakter bestemmes, som om det var pyretrin I.

Et muldvarpeudryddelsesmiddel, som skulle indeholde 2 pct. talliumsulfat, indeholdt kun 1,62 pct. Selskabet oplyste, at den til midlet anvendte råvare indeholdt 99,9 pct. talliumsulfat, således at det måtte være blandingen af muldvarpeudryddelsesmidlet, som ikke havde været tilstrækkelig effektiv. Selskabet blev pålagt en bøde på 500 kr.

En musegift, som skulle indeholde 0,025 pct. Warfarin, indeholdt for 2 fabriktionspartiers vedkommende kun 0,016 og 0,019 pct. Fabrikanten var tilbøjelig til at mene, at fejlen kan være opstået gennem en tilfældig fejl i vægtens balancearme. Fabrikanten blev pålagt en bøde på 400 kr.

Et selskab, som af landbrugsministeriets giftnævn havde fået klassificeret en række bekæmpelsesmidler i fareklasse C, fortsatte med salg af bekæmpelsesmidlerne forsynet med de gamle etiketter, efter at fristen for salg i gamle pakninger var udløbet. Selskabet havde fra landbrugsministeriets giftnævn fået udførlig oplysning om, hvorlænge midlerne måtte sælges i gamle pakninger, og havde end ikke indsendt forslag til etiketter med fareklasseangivelse undtagen for 1 pakningsstørrelse af det ene bekæmpelsesmiddel. Selskabet blev pålagt en bøde på 500 kr.

Et frøfirma forhandlede blåsten, formalin, jernvitriol, naftalin, stangsvovl, svovl og svovlkalk i pakninger, på hvilke anførtes kemikaliets navn samt en brugsanvisning, som angav mod hvilke sygdomme, kemikalierne kunne anvendes, og i hvilken koncentration de skulle anvendes. Etiketterne var ikke indsendt til landbrugsministeriets giftnævn til godkendelse, og midlerne var ikke anmeldt til kemikaliekontrollen. På forespørgsel fra kemikalie-

kontrollen meddelte landbrugsministeriet, at det er en betingelse for, at de nævnte bekæmpelsesmidler kan falde ind under de særlige regler i § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 325 af 1. nov. 1954, at de udelukkende sælges under den i listen til bekendtgørelsens § 2 anførte betegnelse. Da dette ikke er tilfældet finder de almindelige regler i nævnte bekendtgørelse anvendelse på disse bekæmpelsesmidler, således at midlerne bl.a. skal anmeldes til landbrugsministeriets giftnævn og til kemikaliekontrollen. Landbrugsministeriet anmodede kemikaliekontrollen om at meddele frøfirmaet dette. Kemikaliekontrollen meddelte frøfirmaet, at fortsat salg af de nævnte kemikalier i de omtalte pakninger ville medføre indberetning til landbrugsministeriet som overtrædelse af ovennævnte bekendtgørelse, medmindre etiketterne godkendes af landbrugsministeriets giftnævn, og kemikalierne anmeldes til kemikaliekontrollen.

Ukrudtsbekæmpelsesmidler

Landbrugsministeriets giftnævn havde til et selskab godkendt etiketter til Allylalkohol i pakninger à 5 liter. Selskabet havde leveret 23 1-liter pakninger, som var forsynet med denne etikette, således at pakningerne måtte lægges ned, når forbrugerne skulle læse etiketten. Der blev meddelt selskabet en advarsel med bemærkning, at fremtidige overtrædelser ville medføre bødeforlæg.

Midler til bekæmpelse af møl, fluer, utøj m. m.

Et mølbekæmpelsesmiddel, som bl.a. skulle indeholde 0,04 pct. pyretrin I, indeholdt forsåvidt angår 3 fabrikationspartier kun fra 0,026 til 0,032 pct. Den af firmaet benyttede pyretrume ekstrakt blev analyseret af kemikaliekontrollen. Ekstrakten var ikke homogen, og mølbekæmpelsesmidlets underlødighed må formentlig dels skyldes, at fabrikanten ikke havde homogeniseret ekstrakten, dels at han ikke havde taget hensyn til, at ekstraktens vægtfylde var under 1, hvorved der opstår en fejl, da den benyttede mængde afmåles i stedet for at afvejes. Fabrikanten blev pålagt en bøde på 300 kr.

Et sæbefirma, som reklamerede med et middel til bekæmpelse af alle sugende, bidende og stikkende insekter, havde solgt 225

pakninger, som kun var forsynet med tysk og fransk tekst på etiketten. Firmaet havde fået midlet anbefalet af en norsk forretningsforbindelse og havde af toldvæsenet fået at vide, at midlet kunne importeres uden restriktion af nogen art. Firmaet, som intet kendskab havde til bekæmpelsesmiddellovgivningen, blev tilkendegivet, at gentagne overtrædelser af nævnte lovgivning ville medføre bødestraf.

Hos en desinfektør forefandtes et mølbekæmpelsesmiddel, som ikke var forsynet med etiket. Desinfektøren kunne ikke erkende at have overtrådt lovgivningen, idet han havde fået varen fremstillet hos en fabrikant. Fabrikanten oplyste, at det var ham ganske ubekendt, at der fandtes en bekæmpelsesmiddellov. Han fremstillede trykfarver, og de 200 liter mølbekæmpelsesmiddel var udelukkende fremstillet for at gøre hans hjemmeværnskammerat, desinfektørens søn, en tjeneste. Han havde ved fremstillingen benyttet den recept, som desinfektørens søn havde givet ham, og han var på intet tidspunkt blevet gjort bekendt med, at der skulle foretages anmeldelse af nogen art. Sagen blev henlagt.

Landbrugsministeriets giftnævn havde meddelt et selskab, at en etikette til et bekæmpelsesmiddel mod fluer, myg, hvepse og alle øvrige flyvende insekter ikke kunne tillades anvendt, bl.a. fordi den var forsynet med forkert bimerke, samt at man ikke ville kunne godkende etiketten til midlet, før man fra kemikaliekontrollen havde modtaget underretning om, at kemikaliekontrollen havde fået tilsendt visse prøver af midlets bestanddele, som skulle benyttes ved analyse af midlet. Selskabet forhandlede desuagtet midlet forsynet med den etikette, som giftnævnet ikke kunne godkende, og uden at kemikaliekontrollen havde modtaget nævnte prøver. Selskabet blev pålagt en bøde på 500 kr.

Detailhandelens salg af bekæmpelsesmidler

Kemikaliekontrollen har i finansåret 1958-59 kontrolleret 2768 forretninger fordelt over 35 politikredse, 34 sager er sluttet med advarsel, 408 med bøder, medens en forretning blev frifundet ved domstolene.

En brugsforening opbevarede en brudt og delvis tømt 5 kg's pakning Insektpudder D, og bekæmpelsesmidlerne i fareklasse C

var anbragt under giftskabet. Brugsforeningen blev i 1956 pålagt en bøde på 100 kr. for ganske lignende overtrædelser. Kemikaliekontrollen indstillede til politimesteren, at sagen blev afgjort med en bøde på ikke under 200 kr., idet der forelå gentagelsesovertrædelse. Kemikaliekontrollen meddelte politimesteren, at det var kemikaliekontrollen bekendt, at brugsforeningen imellem de to kontrolbesøg havde skiftet uddeler, at et bestyrerskifte var uden betydning ved sagens pådømmelse, samt at bøden i sin tid blev pålagt brugsforeningen som sådan. Politimesteren meddelte kemikaliekontrollen, at formanden for brugsforeningens bestyrelse ikke ønskede at vedtage nogen bøde, og politimesteren spurgte, hvorvidt tiltale kunne rejses mod uddeleren. Kemikaliekontrollen meddelte politimesteren, at kemikaliekontrollens indstilling nøje fulgte den faste praksis, som landbrugsministeriet har anvendt ved pådømmelse af lignende overtrædelser uanset bestyrerskifte. Sagen blev af statsadvokaten for Fyn forelagt rigsadvokaten, som meddelte, at han fandt det rettest, at der – som begæret af kemikaliekontrollen – alene rejstes tiltale mod brugsforeningen som sådan. Formanden vedtog derefter i retten den foreslåede bøde.

En købmands giftskab var ikke forsynet med ordet »gift«. I giftskabet, som bl.a. indeholdt paration, opbevaredes tillige patroner, brochurer og øredråber til en hund. I giftskabet opbevaredes tillige en patteflaske, som indeholdt gul fosforolie til præparering af æg til udlægning for krager. Den gule fosforolie havde købmanden modtaget fra en nu afdød dyrlæge. Købmanden, som ikke var berettiget til at forhandle gul fosforolie, havde ved opbevaring af denne, og fordi den opbevaredes i en patteflaske, tillige overtrådt giftlovens bestemmelser. Endvidere ville købmanden, dersom han havde udlagt fosforolie-behandlede æg, have overtrådt jagtloven. Sagen blev afgjort med en bøde på 300 kr.

I en brugsforening forefandt 3 delvis tømte pakninger Insekt-pudder D og Hortex pudder. Uddeleren forklarede, at brugsforeningen havde omhældt bekæmpelsesmidlerne til en pudderblæser, som derpå var udlejet til købere af bekæmpelsesmidlerne. Herved ville køberne f.eks. ikke få den på etiketten anførte af landbrugsministeriets giftnævn fastsatte tidsbegrænsning at se. Ved et retsmøde benægtede formanden og uddeleren, at der skulle være sket noget ulovligt, idet pudderblæseren blev udlejet tom,

og idet de brudte pakninger, som forefandtes ved kemikaliekontrollens besøg, måtte skyldes, at nogle af uddelerens familiemedlemmer havde taget af en ny pakning, når de skulle bruge blæseren i haven i stedet for at anvende de rester, der allerede havde været. Politimesteren forespurgte kemikaliekontrollen, hvorvidt det i retsmødet forklarede måtte give anledning til eventuelt at opgive kravet om tiltalerejsning. Kemikaliekontrollen besvarede spørgsmålet benægtende, men anmodede politimesteren om, at uddeleren blev afhørt til konstatering af, hvorvidt han i sin private have havde dyrket korn eller roer, idet Hortex pudders anvendelsesområde er bejdsning, og i bekræftende fald hvilken kornsort eller hvilken rocart der var dyrket, idet bemærkedes, at det i pakningerne manglende bejdsmiddel var tilstrækkeligt til bejdsning af korn til tilsåning af godt og vel 2 ha eller til tilsåning af godt og vel 10 ha med roer. Uddeleren vedtog i et efterfølgende retsmøde en bøde på 300 kr.

En brugsforening handlede med paration o.lign. bekæmpelsesmidler uden at have tilladelse til handel og uden at have giftskab. Brugsforeningens uddeler, som havde været bestyrer i en årrække, havde med forsæt forhindret kemikaliekontrollen i at få opbevaringsforholdene bragt i orden, idet han ved kemikaliekontrollens tidligere besøg havde benægtet gifthandel. Landbrugsministeriet pålagde brugsforeningen en bøde på 500 kr.

En maskinstation, som ikke havde politimesterens tilladelse til forhandling af bekæmpelsesmidler i fareklasse A og B, og som ikke var i besiddelse af noget giftskab, havde solgt en fluegift, som af landbrugsministeriets giftnævn er klassificeret i fareklasse B, til et andelsmejeri. Andelsmejeriet havde indkøbt giften til fordeling blandt andelshaverne, havde opbevaret giften på mejeriets kontor natten over, og havde fordelt giften til andelshaverne sammen med returmelken næste morgen. Landbrugsministeriet pålagde maskinstationen en bøde på 50 kr. og andelsmejeriet en bøde på 100 kr., idet det samtidig blev meddelt andelsmejeriet, at kemikaliekontrollen i tilfælde af fremtidige lignende overtrædelser af bekæmpelsesmiddellovgivningen fra andelsmejeriets side ville indstille til indenrigsministeriet, at der tillige rejses tiltale mod andelsmejeriet for overtrædelse af levnedsmiddellovgivningen.

Overtrædelse af ansvarsbestemmelserne

I en blomsterhandel, som af Københavns politikammer havde fået tilladelse til forhandling af bekæmpelsesmidler i fareklasse A og B, forefandt sundhedspolitiet i giftskabet en brudt pakning Bladanpudder, hvoraf noget var taget. Forretningens indehaver oplyste, at det i pakningen manglende kvantum var brugt af ham selv, idet han dels benyttede pudderet til forskellige planter i forretningens baglokale, og idet han bl.a. havde benyttet pudderet i et kommunalt biblioteks badeværelse, hvor han havde pudret nogle biblioteket tilhørende planter, og at han opbevarede den brudte pakning i giftskabet, fordi han mente, at giftskabet var det sikreste sted at opbevare den. Da der i en handlendes giftskab kun må forefindes hele og ubrudte pakninger, og da der på pakningen af Bladanpudder står anført: »Må ikke anvendes i lukkede rum. Væksthuse dog undtaget«, blev forretningens indehaver pålagt en bøde på 200 kr.

En landmand, som hos en gårdejer havde sprøjtet med calciumarsenat mod coloradobiller, havde glemt ca. $\frac{1}{2}$ sæk på gårdejerens græsmark, hvor gårdejeren fandt den på et sted beliggende ca. 20 m fra, hvor små børn til daglig opholder sig, og han fandt ved en tilfældighed bekæmpelsesmidlet, før han lukkede sine kreaturer ud på findestedet. På sækken stod bl.a. anført: »Calciumarsenat er en farlig gift for mennesker og husdyr. Overtrædelse af følgende forskrifter kan medføre straf. . . Eventuel restbeholdning opbevares omhyggeligt«. Landbrugsministeriet meddelte politimesteren, at der efter landbrugsministeriets mening burde rejses tiltale mod landmanden blandt andet under hensyntagen til, at uforsigtighed med rester af calciumarsenat tidligere havde givet anledning til dødsfald blandt kreaturer med påfølgende erstatningskrav. Landmanden vedtog et bødeforlæg på 100 kr.

Rottelov og giftlov

I Sognerådstitidende annoncerede en fabrik med warfarin rottegift. I annoncen anførtes bl.a. »Er De plaget af rotter i Deres kommune, vil vi anbefale os med vor kendte 100 pct. sikre warfarin rottegift, der er godkendt af kemikaliekontrollen«. Kemikaliekon-

trollen kan ikke godkende rotteudryddelsesmidler, kun indenrigsministeriet kan godkende disse, og bekendtgørelsen om godkendelse af og kontrol med rotteudryddelsesmidler forbyder omtale af den påbudte kontrol. Fabrikanten vedtog i retten en bøde på 300 kr.

Hos en kommunal giftudlægger forefandtes 10 flasker »Thalliumsulfatopløsning ½ pct. til udryddelse af muldvarpe«. Vedkommende apotek, som havde fremstillet giften, havde ikke fået indenrigsministeriets godkendelse af etiketten, og midlet var ikke anmeldt til kemikaliekontrollen. Giftudlæggeren forklarede, at midlet skulle anvendes som rotteudryddelsesmiddel. Apotekeren forklarede, at apoteket var udgået for etiketter til »Thalliumsulfatopløsning ½ pct. til udryddelse af rotter«, og da giftudlæggeren var fast kunde på apoteket, havde man fundet etiketten til muldvarpeudryddelse mellem nogle udrangerede etiketter. Apoteket, som i mellemtiden havde fået de rigtige etiketter, havde nu ombyttet giftudlæggerens lager med rigtigt etiketterede flasker. Sundhedsstyrelsen påtalte de stedfundne overtrædelser og indskærpede apotekeren betydningen af, at de gældende bestemmelser nøje overholdes.

En giftudlægger blev for overtrædelse af giftlovens ansvarsparagraf ikendt en bøde på 200 kr., fordi han havde udlagt thalliumforgiftet franskrød på en sådan måde, at en setterhvalp havde fået noget af giften i sig, således at den blev syg og tabte pelsen og efter en måneds forløb måtte aflives. Giftudlæggeren hævdede, at han havde meddelt en husbeboer, at der ville blive udlagt rottegift, og at han havde anbragt giften forsvarligt, nemlig bag 2 skarnkasser, under et åbent halvtag bag en rottefælde, i et skur, hvis dør han lukkede og på gulvet i et vaskehus, hvis dør han også lukkede. Retten kunne ikke forkaste giftudlæggerens forklaring om, at han havde underrettet en husbeboer om giftudlægningen, idet husbeboerens forklaring bar stærk præg af usikkerhed, men retten fandt at måtte statuere, at giftudlæggerens form for udlægning af gift havde været uforsvarlig, idet såvel børn som husdyr meget nemt kunne få fat i giften, hvorved deres liv eller sundhed udsattes for fare, idet giftudlæggeren ihvertfald ikke havde underrettet samtlige ejendommens beboere, ligesom

han måtte kunne regne med, at også fremmede børn eller dyr kunne komme ind i gården. En erstatningssag for hunden blev henvist til civilt søgsmål.

Ovenpå en brugsforenings giftskab var anbragt en $\frac{3}{4}$ liter grøn vinflaske, som var forsynet med en brun strimmel papir med blækantegning »gift«. Uddeleren oplyste, at det var en flaske rottegift, som han havde fået udleveret af en ham ukendt rottejæger, som han havde fået anbefalet af en bekendt, fordi denne rottejægers gift virkede bedre end andre rottejægeres. Flasken indeholdt ca. 600 ml af en farveløs, lidt blakket væske, som ved analyse her viste sig at indeholde 0,2 pct. sublimat. Sublimat må kun udleveres fra apotek efter politipåtegning af rekvisitionsblanket. Uddeleren vedtog i retten en bøde på 200 kr.

En desinfektionsvæske til desinfektion af hønsehuse, rugemaskiner og jorden i hønsegårde indeholdt en organisk kviksølvholdig forbindelse i små mængder. Et sådant middel må kun forhandles fra apotek og de såkaldte § 6 handlende efter politipåtegning af rekvisitionsblanket. Fabrikanten havde udleveret midlet til forhandling hos detailhandlere, hvorfor der blev rejst tiltale mod fabrikanten, som idømtes en bøde på 200 kr.